

МУНІЦИПАЛЬНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

УДК 324

Армаш Н.О.,
завідувач кафедри конституційного, міжнародного
та адміністративного права
Класичного приватного університету,
доктор юридичних наук, доцент

ВАЖЛИВІСТЬ ДІЄВОГО МЕХАНІЗМУ КОНТРОЛЮ ЗА СТВОРЕННЯМ І ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

В статті аналізується сутність і види контролю за створенням і діяльністю органів публічної влади. Пропонується ряд змін і доповнень до законодавства з метою удосконалення контрольної діяльності.

Ключові слова: державний політичний діяч, контроль, публічна служба, публічний службовець

В статье анализируется сущность и виды контроля за созданием и деятельностью органов публичной власти. Предлагается ряд изменений и дополнений в законодательство с целью усовершенствования контрольной деятельности.

Ключевые слова: государственный политический деятель, контроль, публичная служба, публичный служащий

The article analyzes the nature and types of control over the creation and activities of public authorities. Proposed a number of changes and amendments to legislation to improve the control activities.

Key words: state politician, control, public service, public servant

Актуальність проблематики. Без сумніву, безмежна влада може бути використана проти суспільства, однаково, чи буде вона довірена одній особі, декільком або всім членам цього суспільства. Більшість може так само зловживати своїм правом, як і самодержавний монарх. Зловживання неминучі скрізь, де є люди, і який би не був впроваджений контроль. Оскільки влада довіряється людям, то відкривається можливість зловживання нею. Сатири Ювенала містять глибокозмістовний вислів, що характеризує сутність суспільних відносин: *Quis custodiet ipsos custodes?* (хто стерегтиме самих сторожів?). Як би не нагромаджувалися влада над владою й контроль над контролем, необхідно прийти до влади, над якою немає суду, і це буде влада верховна. Завдання суб'єкта державотворення полягає в тому, щоб попередити по можливості зловживання, віддавши тим, від кого найменше можна цього очікувати. Але це визначається не єдиними загальними міркуваннями: реалізація влади залежить від історичних даних, від юридичного та фактичного рівня розвитку суспільства.

Ступінь наукової розробки. Питаннями ефективності контролю цікавились ряд вчених, серед яких В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Л.Р. Біла-Тіунова, Ю.П. Битяк, С.Д. Дубенко, Д.П. Калаянов, Р.А. Калюжний, С.В. Ківалов, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, Н.Р. Нижник, С.В. Петков, Н.В. Янюк та ряд інших правознавців.

Метою статті є визначення специфіки контролю при створенні та діяльності органів публічної влади з політичними функціями.

Виклад матеріалу. Досвід світового державотворення [1, с.2-3] підтвердив дієвість реалізації державної влади через її поділ на гілки за їх функціональним призначенням (класично – законодавча, виконавча, судова). Звичайно, що домогтися абсолютного дотримання теорії розподілу влад будь-якій державі навряд чи вдасться, а от дотримання принципів діяльності органів державної влади з урахуванням системи стримувань і противаг, яка виступає частиною цієї теорії, є саме тим чинником, що не дасть одній системі органів державної влади превалювати над іншими, це і є показником демократичності в державному управлінні.

Конституція України передбачає здійснення державної влади на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (ст. 6). Це означає, по-перше, що органи цих гілок влади реалізують свої повноваження та функціонують незалежно один від одного; по-друге, кожна з гілок влади наділена такими повноваженнями щодо кожної з інших гілок, щоб врівноважити їх становище в системі державного управління, що і є за своєю суттю системою стримувань і противаг. Найважливішим завданням такого механізму є «подолання тенденцій монополізації і безконтрольності у системі поділу влади» [2]. Переважно – за рахунок кадрових і контрольних повноважень. Наприклад щодо органів виконавчої влади такі повноваження реалізує Верховна Рада України, надаючи згоду на призначення Прем'єр-міністра України, схвалення програми діяльності Кабінету Міністрів України, здійснення контролю за його діяльністю тощо, та судова система, приймаючи рішення про конституційність і законність дій та рішень органів виконавчої влади.

У дослідженні О.С. Алексєєва ми знаходимо правильне визначення ролі оптимального співвідношення двох визначальних для держави інституцій, які ми сьогодні називаємо законодавча і виконавча влада: «Народное представительство и ответственное правительство суть два учреждения, друг друга дополняющія и друг друга обусловливающія. Правительство, ответственное за закономерное и согласное съ интересами народа управление, предполагаетъ существованіе народнаго представительства, какъ показателя общественной воли, и безъ него немыслимо; и, въ свою очередь, народное представительство не можетъ иметьъ никакого реального авторитета безъ ответственного правительства, призваннаго проводить эту волю въ жизнь и воплощать ее въ конкретные акты» [3]. Як і століття тому, роль злагодженої роботи державного механізму важко переоцінити – це є очевидним фактом.

Оскільки Україна є державою демократичною, то і формування органів державної влади має проходити з урахуванням системи стримувань і противаг, щоб унеможливити узурпування влади однією з гілок влади або ж правління однієї політичної сили. При цьому слід враховувати, що «державна завжди повинна мати певний вплив на розвиток основних суспільних процесів. З цією метою держава має отримувати інформацію про реальний стан справ, аналізувати розвиток подій при відповідних умовах і при потребі впливати на їх перебіг, тобто держава у притаманних їй організаційних формах, за допомогою відповідних прийомів і методів має контролювати розвиток суспільних відносин та спрямовувати їх на забезпечення потреб громадян» [4, 1].

Дійсно, необхідним є закріплення контрольних повноважень Верховної Ради України як законодавчого та представницького органу за формуванням і діяльністю органів публічної влади.

На сьогодні порядок формування органів виконавчої влади регламентується Конституцією України, Законами України «Про Кабінет Міністрів України», „Про

центральної органи виконавчої влади», «Про місцеві державні адміністрації» [5; 6; 7; 8]. Так, пункт 13 ст. 85 Конституції України серед повноважень Верховної Ради України називає здійснення контролю за діяльністю Кабінету Міністрів України відповідно до цієї Конституції та Закону. Конкретизуючи це положення знаходимо, які саме контрольні повноваження має Парламент щодо Кабінету Міністрів України. Насамперед, це заслуховування звіту Кабінету Міністрів України про виконання Державного бюджету України (ст. 97 Конституції України та ч. 4 ст. 32 Закону України «Про Кабінет Міністрів України»). Також результатом контрольної діяльності Парламенту відповідно до ст. 87 Конституції України може стати прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України.

Що стосується інших органів виконавчої влади середнього та місцевого рівнів, то контрольна діяльність Парламенту зменшується прямо пропорційно віддаленості від центру. Так, якщо стосовно центральних органів виконавчої влади Верховна Рада України ще має більш-менш вагомий вплив, переважно шляхом вирішення кадрових питань (затвердження загальної структури, чисельності, визначення функцій Збройних Сил України, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також Міністерства внутрішніх справ України – п. 22 ст. 85 Конституції; надання згоди на призначення на посади та звільнення з посад Президентом України Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України – п. 24 ст. 85 Конституції), звичайно, що після проведення певного моніторингу ефективності діяльності цих міністерств і відомств. На рівні місцевих органів виконавчої влади контрольних повноважень Верховної Ради України майже не залишається, за виключенням здійснення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини та громадянина відповідно до ст. 101 Конституції України й спеціального закону.

Такий вид контролю охоплює також і діяльність органів виконавчої влади, що все ж дає підстави говорити про безпосередню підконтрольність місцевих органів виконавчої влади Верховній Раді України, але в окремих питаннях дотримання законності. Інші аспекти діяльності цих органів підпадають під контрольний вплив Президента України та Кабінету Міністрів України у спосіб та обсягом, що визначені Конституцією України та спеціальними законами.

Судовий контроль за діяльністю органів виконавчої влади, як нами вже було зазначено, полягає у розгляді питання про конституційність і законність дій та рішень органів виконавчої влади. Реалізація цього виду контрольного впливу базується на Конституції України, Закону України «Про Конституційний суд України», Кодексу адміністративного судочинства України. Результатом цього може бути визнання Конституційним Судом України постанов, розпоряджень, наказів неконституційними, тобто такими, що суперечать положенням Конституції України, і як наслідок, втрата ними чинності (ч. 2 ст. 152 Конституції України); визнання адміністративним судом цих правових актів незаконними, тобто такими, що суперечать положенням законів України, і також подальша втрата ними чинності; прийняття рішення про зобов'язання органів виконавчої влади та їх посадових осіб вчинити, або навпаки не вчинити певні дії; визнання дій посадових осіб органів виконавчої влади такими, що суперечать чинному законодавству України з покладанням обов'язку відновити порушені права позивача.

Фактично, цей вид контролю за діяльністю органів виконавчої влади та їх посадових осіб є найбільш аполітичним і незаангажованим, оскільки жодних структурних, системних, кадрових або будь-яких інших зв'язків судової та виконавчої гілки влади за чинним законодавством не існує. Це є також найбільш універсальний засіб здійснення контролю, оскільки не існує положень, які б встановлювали межі розгляду судами діяльності органів виконавчої влади, що дає можливість позиватись до органів виконавчої влади незалежно від наявності прямої вказівки про це в законодавстві. Підтвердженням цієї тези є положення ч. 2 ст. 124 Конституції України, за яким юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі. Отже, якщо тільки органи виконавчої влади діють не «на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України та законами України» (ст. 19 Конституції України), судова система має відреагувати відповідним рішенням, що і є, власне, контрольним впливом суду на органи виконавчої влади в межах реалізації системи стримувань і противаг.

Проте, процедура судового контролю має один суттєвий недолік. Він полягає в тому, що ініціаторами оскарження нормативно-правових актів суб'єктів владних повноважень, якими є також і органи виконавчої влади, можуть виступати лише особи, щодо яких їх застосовано, а також особи, які є суб'єктом правовідносин, у яких буде застосовано ці акти (ч. 2 ст. 171 Кодексу адміністративного судочинства України) [9], тобто, фізичні або юридичні особи, чії права порушені. Але в цьому випадку особа захищає свої власні інтереси, а інтереси суспільства в цілому вона не зобов'язана та й не вправі захищати. Для цього існує ряд органів держави, які за своїм правовим статусом зобов'язані це робити – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (ст. 101 Конституції України), Президент України (ч. 2 ст. 102 Конституції України), Кабінет Міністрів України (п. 2 ст. 116 Конституції України), Прокуратура України (п. 5 ст. 121 Конституції України) тощо. Але у цьому випадку оспорити законність того чи іншого нормативно-правового акта вони не уповноважені, бо їх дія цих осіб не стосується. Така позиція законодавця не виправдана, оскільки позбавляє можливості ряд суб'єктів державного управління ефективно виконувати свої функції із захисту прав і свобод громадян та додержання режиму законності взагалі.

Можна припустити, що законодавець прагнув захистити суди від необґрунтованих скарг від гіперактивних громадян, що вбачають порушення прав у кожному законі. Але таким чином було взагалі унеможливлено «стороннє» звернення до адміністративного суду, навіть особами, які зобов'язані були б таким чином відреагувати на очевидні порушення закону. На нашу думку, враховуючи наведені аргументи, доцільно викласти ч. 2 ст. 171 КАС України в такій редакції: «Право оскаржити нормативно-правовий акт мають особи, щодо яких його застосовано, особи, які є суб'єктом правовідносин, у яких буде застосовано цей акт, а також суб'єкти владних повноважень».

За цим Кодексом [9] (п. 7 ч. 1 ст. 3), суб'єкт владних повноважень – це орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень. Тобто, саме ті особи, на яких лежить обов'язок гарантування додержання режиму законності.

Існує ще одна проблема, пов'язана з реалізацією закріпленого Кодексом адміністративного судочинства України принципу законності, згідно з яким у випадку невідповідності нормативно-правового акта Конституції України, закону України, міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою

України, або іншому правовому акту суд застосовує правовий акт, що має вищу юридичну чинність. Це повноваження суду викликає ряд запитань.

Який критерій «невідповідності» нормативно-правового акта буде основою для його незастосування? Які процесуальні наслідки такого судового вибору, точніше – що буде після судового розгляду із цим «забракованим» документом? Він буде й далі чинним, або ж суд повинен сповістити громадськість про виявлені невідповідності, щоб інші суди не застосовували цей акт? Або ж проінформувати суб'єкта видання такого нормативно-правового акта з вимогами (рекомендаціями) усунути виявлені порушення? Як співвіднести наявні повноваження суду по застосуванню іншого правового акта, у випадку виявлення невідповідностей без будь-якого процесуального закріплення цієї дії, з наявністю особливого провадження по визнанню незаконності нормативно-правових актів органів державного управління й місцевого самоврядування? Причому, виходячи з норм Кодексу, виявити невідповідність і застосувати інший акт може (і зобов'язаний) будь-який суд, а визнати незаконним акт може тільки окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на м. Київ. Звичайно, наслідки різні, в одному випадку – нормативно-правовий акт втрачає чинність, а в іншому – лише констатується його невідповідність законам України, і він не чинний лише в одному адміністративному провадженні. Але суть від цього не змінюється, тим більше нівелюється саме значення існування окремого провадження: навіть їхати в Київ, щоб відстояти свої права, порушені, наприклад Постановою Кабінету Міністрів, якщо цей акт свій місцевий суд може визнати як невідповідний закону й не використовувати його при вирішенні питань.

Варіантом виходу із цієї ситуації може виступати пропозиція, відповідно до якої суди у випадку виявлення невідповідності нормативно-правових актів законам України повинні будуть:

1) застосувати правовий акт, що має вищу юридичну силу, одночасно звернувшись в окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на м. Київ для вирішення питання про визнання незаконним того чи іншого нормативно-правового акта;

2) призупинити розгляд адміністративної справи, звернутися в окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на м. Київ для вирішення питання про визнання незаконним того чи іншого нормативно-правового акта, і після винесення окружним судом рішення по цій справі, відновити розгляд адміністративної справи й розглядати її з урахуванням існуючого рішення (застосовуючи спірний акт або інший акт, що має вищу юридичну силу).

Водночас не лише взаємодія трьох гілок влади є контрольним фактором у діяльності органів публічної влади. У державному управлінні існує посада Президента України як гаранта Конституції України, а отже і збереження конституційної рівноваги між гілками влади.

Незважаючи на відсутність у Конституції України прямої вказівки на підконтрольність органів виконавчої влади Президенту України (є лише вказівка про відповідальність – ст. 113, 118 Конституції), певні елементи контрольної діяльності він все ж таки виконує. Так, відповідно до п. 15 ст. 106 Конституції України Президент скасовує дію актів Кабінету Міністрів України з мотивів невідповідності Конституції України. Очевидно, що такому кроку Президента передують певна його діяльність, направлена на відстеження можливої неконституційності/незаконності актів Кабінету Міністрів України, тобто відбувається контрольний процес, наслідком якого і є рішення

про скасування спірного акта. Наслідком цього процесу є скасування рішень голів місцевих державних адміністрацій у разі, якщо вони суперечать Конституції та законам України (ч. 8 ст. 118 Конституції України).

Взагалі, практика інших держав свідчить про підвищену роль Президента у сфері державного управління. Так, відповідно до Конституції Французької Республіки 1958 р. Президент «забезпечує своїм арбітражем нормальне функціонування публічних влад» (ст. 5), а в силу ст. 49 Конституції Республіки Вірменія 1995 р. Президент забезпечує «нормальне функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади» [10]. Отже, виконуючи роль арбітра у відносинах трьох гілок влади, Президент України має застосовувати реальні важелі впливу на всіх суб'єктів державного управління, оскільки у цьому випадку перед ним стоїть подвійне завдання: з одного боку, стримування можливого домінування однієї з гілок влади над іншими; з іншого – унеможливити зовнішнє втручання у діяльність гілок державної влади. Досягти цієї мети в державі можливо лише за умови дієвого механізму контролю з боку Президента України, що включає в себе не лише статичний моніторинг (спостереження, що є однією із форм проведення контролю), а й динамічну (юридично та політично значущу) реакцію глави держави на виявлені під час моніторингу порушення основ державного управління.

Водночас передбачене Конституцією України право Президента одноосібно скасовувати акти Кабінету Міністрів України не є виправданим з точки зору незалежності гілок влади як одна від одної, так і від будь-яких інших структур і систем. Президент України як гарант Конституції України, звичайно, має відреагувати на порушення законності органами публічної влади, але демократичним шляхом – шляхом звернення до суду. У цьому контексті більш ефективною була норма Конституції України зразка 2004 р. Тоді стаття 106 передбачала право Президента зупинити дію актів Кабінету Міністрів України з мотиву їх неконституційності зі зверненням до Конституційного Суду України. Логічно було б передбачити також можливість його звернення і до Адміністративного суду з оскарженням нормативно-правових актів щодо їх законності.

В результаті потребує змін п. 16 ст. 106 Конституції України, який ми пропонуємо викласти в такій редакції: «15) зупиняє дію актів Кабінету Міністрів України, міністрів та Ради міністрів Автономної Республіки Крим з мотивів невідповідності цій Конституції та законам України з одночасним зверненням, відповідно, до Конституційного Суду України щодо їх конституційності та адміністративного суду щодо їх законності». У цьому випадку акцентуємо увагу на тому, що нами не випадково не конкретизується до якого саме адміністративного суду має бути поданий адміністративний позов, оскільки досить імовірні подальші зміни законів, а отже і виникнення необхідності зміни Конституції України.

На наш погляд, для установчої норми Конституції України цілком достатньо визначити, в порядку якого судочинства належить вирішувати ці питання (адміністративного, конституційного чи цивільного) а все інше має конкретизувати процесуальний закон, яким на сьогодні є Кодекс адміністративного судочинства України. До того ж логіки викладу норми щодо загальної вказівки на адміністративний суд і конкретизації щодо Конституційного Суду України така позиція не порушує, оскільки поняття «адміністративний суд» передбачає систему судів, підсудність справ у яких може змінюватись, тоді як суд конституційної юрисдикції за нормами Конституції є єдиним та незмінним.

Ще одну форму контролю не можна нівелювати. Громадський контроль пронизує всю сутність демократичності держави і є одним з виявів уже дослідженого нами впливу громадян на процес державного управління. У науковій літературі підкреслено, що основною метою політичної реформи має стати тенденція до встановлення механізмів контролю влади громадянським суспільством. У сучасному науковому світі існує чимало конструктивних пропозицій щодо вдосконалення взаємодії суспільства та правлячої еліти. Однією з таких ідей є проблематика створення так званого „електронного уряду». Розвиток інформаційного суспільства дає змогу використовувати можливості нових технологій, не залучати які до процесів удосконалення політичної сфери було б необачно. Йдеться про створення владної комунікації нового формату. Основним призначенням „електронного уряду» має стати забезпечення доступу населення до інформації щодо поточної діяльності всіх владних щаблів. Діяльність такої влади не зводиться лише до інформування, а й забезпечуватиме відповідне реагування на пропозиції та скарги. [11, с. 218]

Висновки. Дійсно, необхідність використання громадського контролю за діяльністю органів публічної влади шляхом залучення інститутів громадянського суспільства до процесів формування ними політичних рішень та впровадження посад з контрольно-консультаційними функціями для роботи на громадських засадах в органах державної влади з політичними посадами представникам політичних партій і громадських об'єднань. На посилення громадського контролю запропоновано в межах положень Закону України “Про доступ до публічної інформації” (2011 р.) та Концепції розвитку електронного урядування в Україні (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 2250-р від 13.12.2010 р.) підтримати прийняття Закону України “Про інформаційну систему – Електронний уряд” (проект Державного комітету інформатизації України, 2008 р.) та передбачити в ньому норму такого змісту: “Обов’язковій передачі (реплікації) до Національного депозитарію електронних інформаційних ресурсів підлягають державні електронні інформаційні ресурси, а саме: реєстри, кадастри, класифікатори, бази даних, звіти про виконання покладених повноважень, використані кошти Державного бюджету України та інші упорядковані державні електронні інформаційні ресурси, які формуються або створюються на підставі нормативно-правових актів за кошти Державного бюджету України органами державної влади, органами місцевого самоврядування, державними підприємствами, організаціями та установами у сфері їх управління, для виконання завдань та повноважень у межах їх компетенції.”

Список використаних джерел:

1. Желих Н.М. Закордонний досвід взаємодії гілок державної влади (Великобританія, Франція, Німеччина, США) / Н.М. Желих // Державне управління: теорія та практика. – № 2, 2008. – С. 2–3.
2. Іваненко Г.В. Конституційна модель правової держави: шляхи її удосконалювання і реалізації / Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.13 / Одеська державна юридична академія, Одеса. – 2002. – 18 с.
3. Алексеев А.С. К вопросу о юридической природе власти монарха в конституционном государстве. – Ярославль : Типография губернского правления, 1910. – 122 с.
4. Андрійко О.Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління, адміністративне право і процес, фінансове право» / О.Ф. Андрійко. – К., 1999. – С. 1.
5. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96–ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996, № 30. – Ст.142.

6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 13. – Ст. 222.
7. Про місцеві державні адміністрації : Закон України № 586/XIV від 09.04.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20–21. – Ст. 190.
8. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 № 3166–VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 1696.
9. Кодекс адміністративного судочинства від 06.07.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35, (№№ 35–36, 37). – ст. 1358.
10. Конституции зарубежных государств : Учебное пособие / Сост. проф. В.В. Маклаков – 2–е изд., исправ. и доп. – М. : Издательство БЕК. – 584 с.
11. Бакуменко В. Реформа політичної системи України: необхідність та основні напрями реалізації / В. Бакуменко, Ю. Сурмин // Вісник УАДУ, 2002. – № 4. – С. 208–218.

УДК 342.6

Волюйко О.М.,

начальник курсу факультету підготовки працівників ОВС
навчаль-наукового інституту заочного навчання

Національної академії внутрішніх справ

ФОРМУВАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОЇ МІЛІЦІЇ (ПОЛІЦІЇ) В УКРАЇНІ: ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

У статті розглядаються та аналізуються фінансово-економічні основи формування муніципальної міліції (поліції) в Україні, а також пропонуються деякі шляхи вирішення фінансування органами місцевого самоврядування муніципальної міліції в умовах сьогодення.

Ключові слова: муніципальна міліція (поліція), фінансування, реформування, громадський порядок та безпека.

В статье рассматриваются и анализируются финансово-экономические основы формирования муниципальной милиции (полиции) в Украине, а также предлагаются некоторые пути решения финансирования органами местного самоуправления муниципальной милиции в современных условиях.

Ключевые слова: муниципальная милиция (полиция), финансирование, реформирование, общественный порядок и безопасность.

The article reviews and analyzes the financial and economic basis for the formation of the municipal police (police) in Ukraine, and proposes some solutions to financing local government municipal police in today's conditions.

Keywords: municipal militia (police) funding reform, public order and security.

Актуальність проблематики. На сучасному етапі державотворення інтеграція України до Європейського Союзу визнається неодмінною складовою подальшої демократизації нашої країни, формування громадянського суспільства [1, с. 52]. Тому радикальні соціально-економічні перетворення, що відбулися за останнє десятиліття, спричинили як позитивні, так і негативні зміни в сучасному українському суспільстві. Це, у першу чергу, стосується відносин щодо забезпечення особистої безпеки громадян, захисту їхнього життя, здоров'я та власності [2, с. 114].

Відповідно до ст. 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість